

יצחק גורן / מעל פסגת הר הצופים...

אוברטורה: - בדרך חזרה

אכן, ירושלים הרים סביב לה וה' רם שבהם לכל הדעות הוא הר הצופים. הר הצופים! - מוסיקה גועשת. הר הצופים! - מוסיקה רכה ומשפיעה געגועים. הר הצופים! - סימפוניה שיש בה הכל. אוברטורה: - בדרך חזרה.

תחילה הרי זה טרסור מגועז הגוי- שן של משוררין בא בימים, שאפלה שורת בפנימיותו, אשבוני מוגפים וע' שרות שוטרים שבו נדחסים ונדחקים כדגי סרויניה בקופסאות, ושני לגיו- נרים העומדים בדלת צופים כך בעי- נים חמורות - שמה תנסה להציץ מבעד לאחד החרכים או הסדקים. אלו המצופפים מאחורי גבו של הנהג, רואים חלק מן הכביש שערביי שייך גיראח מטיילים עליו להנאתם - כא- קד מאיט המשוררין את מהלכו ומר- קיד את עצמותיו הוקנות על גבי המורה שבכביש, לוחש אי מי חרש, - כאן נתחוללה השחיטה בשיירת הרוטאים הידועה - אפשר שהליגיו- נרים השניים שומעים שפת עבר זו של- נו, אפשר שלא, על כל פנים פניהם קפואים ונטולי מבע כפני אלו הסי- נים הצהובים.

יושבי המכונית חשים בעיקולו של הכביש על ידי נטייתו העזה והפתאו- מית של המשוררין הרעוע, עוד טלטלה אחת, נדנדו עז, ואי מי מאין יושבי המכונית (אחד השוטרים, שאין זו לו הפעם הראשונה לעבור בדרך זו) פותח את האשנב שמעל לראשו. עוד דקותיים, חריקה בלמים צורמת והדלתות הכ- בדות נפתחות לרוחה. ריקע מעונן, בנין רם וגאיות סביב - הכניסה ל"הדסה". פקחי או"ם בודקים את מט- ען העולים, מחרימים אי אלו חסיסות סיגרייות, ממנסים אחד או שניים מבין השוטרים להגביה, ואנשי השיירה נכנ- סים אחד לאחד פנימה אל תוך הבנין הגדול והרם, בנין בית החולים "הד- סה".

אזכרו: - נוכח החומה
למטה לפאתי מערב - לכל מלוא העין, משחרעת עיר העבר על מגדליה

הרמים, שמאלה הימנה, מתפתלת וצ- מודה לצלע ההר (כפי שהיתה צמודה מזה אלפי בשנים) החומה! - החומה שכה רבות עמלו לכבשה, הן אהנו והן זרים - היושבים מעברה השני כיום - דרומה ובאופק מסתמן בנין סביב, - ארמון הנציב. ההרים מקיפים את העיר ושלוחותיה כטבעת אחת ואי שה מעבר להם שוכנת מצדה העתיקה וההיסטורית. קרוב יותר - תוחמת בגבולו של הר הצופים וווקרת מגד' דליה בהצופות יתרה, צופה למולנו "אוגוסטה ויקטוריה" לפנים שמה ישושה אכולת יומין זו כבית מרגוע ופנסיון; כיום - יחידות זרים שוכ- נות בה. לעת ערב ממטיר הרקיע פסות צמר לבנות הנמסות מידי הגיען אל הקרקע. להלכה! שלג הוא זה. למע- שה, יופיע במלוא הדרו יומיים לאחר מכן.

אנדרטמה: - שלג

סמוך לתשע שעות בערב נתפזרו העבים וירח מלא, מזהיר ומבהיק הפ- ציע בכסחון קר ושקר את אורו הצר- נן על המשטחים הלבנים, בניני "הד- סה" והאוניברסיטה העברית עטו מעטה צהור, עצי הגן הבוטאני וחורשות האר- רן שחו לארץ מעומם השלג שנערס על גביהם והשביל המוליך למערת גיקנור (אשר בה מצאו את מנוחם האחרונה י. ל. סינסקר ומנחם אוסיש- קין) נחסם אף הוא ברובד הרך. מש- נתפור הערפל השלגי סופית, שלחה ירושלים הבירה את אורותיה אל לבו של הלילה הצונן ועוררה געגועים, המ- צבות הלבנות של בית הקברות הצ- באי הסמוך כוסו אף הם במרובד הרך, הצחור והעבה והוד שבקדושה עם לובן צונן וקר היה נסוך על הכלי, - על הכל ועד לעמקי הלב חדר.

אי משם עלתה ובקעה מנגינת-ליל חרישית, רכה ושופעת - אפשר יחי- דות הזורים אשר "באוגוסטה ויקטוריה" פתחו מקלט רדיו ואפשר שהיתה מג- גינה זו בחלל השוקט והרוגע, או בלב- לובן, שקט, דממה וקדושה.

פקרצו: - חיותו יער

לפנים היו בכאן חיות מחיות שוי- נות, עופות, רמשים וזוחלים למיניהם. כיום נותרו רק שרידים. זה ליד זה שוכנים מישקה הדוב ורעיתו הנאוה (סוברים שבקרוב תתרבה משפחתם), וזוג הקופונים הקטנים והמסכנים, המצ- טנים בפניה, רועדים מקור ומשלחים בך עיני תחינה. יותר למטה - מתהלך הנמר בסוגרו וחושף לעומתך את מל- תעותיו התדות. מעבר לחץ הברזל וה- סכה העבה פוער את לועו ומשמיע את שאותיו המחרישות הקיסר שבי- חיות - האריה.

נראה שמזונותיו אינם ניתנים לו בשפע וכל אימת שזוכה שכנו הנמר אף הוא במגת בשר חמור, סומרת רע- מתו של "מלך החיות" מכעס. גור רזה ומצומק, אולם נראה שעדיין די און בו להנחית מכת טלף אחת ולהפוך לשל- לית עלובה כל גוף חי שהוא.

מתוך סוגר שני צופה כך הצבוע בעינים מזרות אימים ונושף עליך מהבל סרחונו.

- לא! אין ענין בו ובסרחונו. פנה וסוב הלאה ולפניך סוגרם של

הנאים והחמודים בשוכני הגן - מער- בות אוסטרליה הרחוקות הובאו לכאן והריהן מקפצות על טלפיהן האחוריים ומעוררים בך הרגשת אהדה. השלג הנופל עליהם מעם ענפי העצים, מר- תיעז והן הולכות ומדלגות סביב סוג- רן, זו אחר זה - אדון קנגורו וה- גברת קנגוריה.

פינאלה: - נופי מזרדת

הרם שבגנות - גג בנין "הדסה" עילית והרי מחצית הארץ לפניך, והיא ארצך ומולדתך שלך. כעל כף היד מונחת ירושלים, העיר העתיקה, השי- לוח הזקן וגיא בן הינום. שייך גיראח רובצת לגלילך ממש ומעוררת זכור- נות. מזרחה - באופק, ניבטת אליך בתולת אבו גוש, קרית ענבים. מימינך רמאללה על עמודי השידור הרמים שלה ומכוניות ליגיון חוסות בדרך ההולך שמה. רכס הרים רם, ששלג נח על פסגותיו, מסתיר את חלקו הג- דול של ים-המתות. ברם שעה שהחמה שוקעת במערב מסתמנת לעיניך דמות שפתה הצפונית של הגמוך בימים. בעין מזויינת יכול תוכל להבחין בהי- ריטות "בית הערבה!". "ענתה" - היא ענתות הקדומה והשוכנת בשיעור קילומטרים שניים ממקום שבת, מס- טרת לך ספורים מימי קדם והנופים - נופי מולדת נפלאים בעוזום סחים לך אגדת גבורה שעוד לא תמה.

שואל וזנן / הקמיע

קמיע עתיקה שמספרים עליה מיידע- מה?

בקיצור, ערב אחד כשפתח יוסקה את דלתה של רות ואמר לה, כך כבר אנב, ש"זוים" הלילה, נחפה זאת אל ארנקה, הוציאה משם מין קמיע של מול ואמרה לו במאור פנים: - קח את זאת אתך.
- מה זה?
- קמיע, ליחשה.
- עובי שטיוות, דחה את ידה, איני מאמין באמונות תפלות.
- אבל מה איכפת לך אם תקח - היננה את קולה - אם לא יועיל לא יזיק.

- הגיחי את העניינים הללו לגשים זקנות, אמרתי לך, אינני מאמין בכל אלו וחסל, לא אקח! גמר בססקנות. אבל רות לא ויתרה, עכשיו כבר חששה שאם לא יקח את הקמיע עלול לקרות לו באמת משהו. - קח יוסקה, התרפקה עליו, בשבילי, והוא, נעשה לו קצת לא-ינוח. - איזו מין רגשות, המהם מבין שפתיו, אני יוצא או את יוצאת, מה ההתרגשות? וכשהוציאה זאת ממחטה והתחילה מוחה את עיניה שנתלחלו, נעשה ליוסקה באמת קשה על הלב. איזו הרגשה מוררה, סתומה ומעיקה, ירדה עליו, לא כך רצה להי- סרד. ומה קרה לה פתאום - לרותי הטובה - שקפץ עליה מין-מצבר-רוח שכזה?

- טוב אני לוקח, הפליט בחטיפה, נטל את הקמיע והגיחו לידו על השול- חן, אבל דבריו כבר היו ללא הועיל. בחלל האוויר נשארה מרחפת אותה הרגשה קשה של קדרות מעיקה. רות ניסתה לשוא לחייך ולשפר את מצב- הרוח. משום כך הרגיש יוסקה הקלה כל שהיא כשמישהו נטק בדלת. זו נפתחה וראשו של גבי הציצן פנימה.

- אה, אתה כאן תיארתי לי, כבר מחפש אותך חצי שעה, הקדימו את היציאה בוא מיד!

לא הספיקו להסרד כדבעי קסצו החוצה וצעדו לעבר הבטיס.
*
ההרגשה המוררה לא הירפתה מיוס- קה כל הדרך, הוא חש שמשוהו לא היה בסדר כאן. לא כך היה צריך (המשך בעמוד 14)

לא, יוסקה לא היה מן המאמינים באמונות תפלות, מעולם לא שם לב לחתול שחור העובר לפניו, ולא חש למספר שלושה עשר. זהו בשביל גשים זקנות" - היה אומר, אבל הכל היה טוב ויפה עד שהתחילו הקרבות. לא אומר שנכנסה בו איזו מהפכה והתחיל מאמין בלב שלם בכל אותן אמונות, אלא שעדיין לא ראיתי חייל שיהא מוכן בגלל שטות קטנה לסכן את חייו, ואם כך, מה איכפת לך אם כן תשים לב לחתול השחור החוצה את הרחוב, ואם כן שים לב לא להיות האדם השלושה עשר בשורה המתפקדת ערב קרב!

לכל אחד היו השגעונות שלו, ואם חנה של גרעון לא נתנה לו את תמונתה לפני היפרדם, הרי זה שגעונה שלה, היא אמרה ששמעה, כי אומרים, "שאם לוקחים את תמונת הבחורה לפני הקרב אז אין לך הרבה סיכויים לחזור חי". נו שגעון של בחורה, וגרעון אף-על-פי שהיה "בחור עם דם" נעשה על כל פנים קצט "רומנטי" ולא לקח את התמונה.

*
גם רותי, אין מה לומר, היתה בחורה כהלכה, לא רכרוכית ולא רגי- שנית ביותר. לא פעם "נתנה" לרבקה מנה הגונה על שהיתה יושבת ומחי- זיקה את בהונות ידיה - התוק היטב - בתוך כפותיה. מדי צאת שמעון שלה לאיזה גיב, רותי היתה מלגלגת עליה, נזפת בה, אבל סוף סוף כך אדם הוא לא יותר מאשר בן-אדם והמתחות עושה שמות בעצבים. זה ידוע לכל, ובחורה היא סוף סוף בחורה ויש לה לב רגיש, ולו אך במקצת, וכשהיא חיה ורואה את כל אשר מתרחש מסביב איך תתאכזר ליוסקה ולא תנסה לתת לו משהו שישמור עליו מכל רע, נאמר איזו

